



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2009 - 2014

Επιτροπή Ανάπτυξης

2011/2051(INI)

13.4.2011

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

της Επιτροπής Ανάπτυξης

προς την Επιτροπή Γεωργίας και Ανάπτυξης της Υπαίθρου

σχετικά με την ΚΓΠ με χρονικό ορίζοντα το 2020: η αντιμετώπιση των μελλοντικών προκλήσεων όσον αφορά τη διατροφή, τους φυσικούς πόρους και το έδαφος
(2011/2051 (INI))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Κρίτων Αρσένης

PA_NonLeg

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Ανάπτυξης καλεί την Επιτροπή Γεωργίας και Ανάπτυξης της Υπαίθρου, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι το 40% των παγκόσμιων αερίων θερμοκηπίου που εκλύονται προέρχονται από τον τομέα της γεωργίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι η γεωργία είναι η κύρια πηγή μεθανίου και οξειδίου του αζώτου και ότι και τα δύο αυτά αέρια διαθέτουν πολύ μεγαλύτερο δυναμικό θέρμανσης από το διοξείδιο του άνθρακα· λαμβάνοντας επίσης υπόψη ότι η αλλαγή του κλίματος επηρεάζει κυρίως τους φτωχούς στις αναπτυσσόμενες χώρες και επιφέρει ελάττωση των ευκαιριών ανάπτυξης γεωργικής δραστηριότητας·
 - B. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι κάτοικοι της υπαίθρου στις αναπτυσσόμενες χώρες αντιπροσωπεύουν ποσοστό κυμαινόμενο μεταξύ 70% και 80% των υποσιτιζόμενων ανθρώπων· λαμβάνοντας επίσης υπόψη ότι η εξάλειψη της ακραίας φτώχειας και πείνας εξαρτάται από τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των γεωργών και των εργαζομένων στον τομέα της γεωργίας στις αναπτυσσόμενες χώρες·
 - Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η έκθεση του ειδικού εισηγητή των Ηνωμένων Εθνών για το δικαίωμα στη σίτιση "Αγροοικολογία και δικαίωμα στη σίτιση" καταδεικνύει ότι η αγροοικολογία μπορεί να διπλασιάσει την παραγωγή τροφίμων σε ολόκληρες περιφέρειες εντός δέκα ετών, μετριάζοντας ταυτόχρονα την αλλαγή του κλίματος και ανακουφίζοντας τις αγροτικές περιοχές από τη φτώχεια· αναγνωρίζει ότι η μακροπρόθεσμη παραγωγικότητα και επισιτιστική ασφάλεια και ιδίως η ανθεκτικότητα των γεωργικών συστημάτων στις κλιματικές διαταραχές, εξαρτώνται από τη δέουσα φροντίδα των φυσικών πόρων και ειδικότερα του εδάφους, της χρήσης των υδάτων και της βιοποικιλότητας·
1. σημειώνει την πρόοδο που επιτεύχθηκε στη μεταρρύθμιση της ΚΓΠ, καθώς μειώθηκαν οι αρνητικές συνέπειές της για τις αναπτυσσόμενες χώρες· ζητεί από την Επιτροπή και τον FAO να ξεκινήσουν διεξοδική αξιολόγηση της ΚΓΠ και του αντίκτυπού της στις αναπτυσσόμενες χώρες· ζητεί η νέα ΚΓΠ να συμπεριλάβει στους κύριους στόχους της την αρχή της "μη πρόκλησης ζημίας" σε αναπτυσσόμενες χώρες, λαμβάνοντας υπόψη τον στόχο της αρχής της συνοχής της αναπτυξιακής πολιτικής, που ορίζεται στο άρθρο 208 της Συνθήκης της Λισαβόνας, και να δημιουργηθούν κατάλληλοι μηχανισμοί για να εξασφαλίζεται η τήρηση αυτής της αρχής· επισημαίνει το άρθρο 3 παράγραφος 5 της ΣΕΕ το οποίο ορίζει ότι η ΕΕ συμβάλλει στο ελεύθερο και δίκαιο εμπόριο και στην εξάλειψη της φτώχειας, και ζητεί να υπάρχει συνοχή ανάμεσα στην ΚΓΠ και την εμπορική και την αναπτυξιακή πολιτική της ΕΕ·
 2. ζητεί να εξασφαλίσει η ΕΕ τη συνοχή μεταξύ της ΚΓΠ και της εμπορικής και αναπτυξιακής πολιτικής της· ειδικότερα, υπογραμμίζει την ανάγκη να ενσωματωθούν ρήτρες ασφαλείας στις εμπορικές συμφωνίες και το δικαίωμα των αναπτυσσόμενων χωρών να προστατεύουν τις γεωργικές αγορές τους·

3. υπενθυμίζει τη δέσμευση της ΕΕ και των τρίτων χωρών μελών του ΟΟΣΑ – στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων του γύρου της Ντόχα– για κατάργηση όλων των επιδοτήσεων στην εξαγωγή και για αποσύνδεση των άμεσων πληρωμών από την παραγωγή, έτσι ώστε να δημιουργηθούν ίσοι όροι ανταγωνισμού μεταξύ των αγροτικών προϊόντων της ΕΕ και εκείνων των αναπτυσσόμενων χωρών και να τονωθεί το δίκαιο εμπόριο· ζητεί από την Επιτροπή να θέσει σε εφαρμογή αυτές τις αλλαγές χρηματοδοτώντας συγχρόνως κατάλληλους μεταβατικούς μηχανισμούς, ούτως ώστε να αποφευχθούν ενδεχόμενες αρνητικές επιπτώσεις στις ευρωπαϊκές αγροτικές περιοχές, και να προωθηθούν τα βιολογικά προϊόντα και οι βιώσιμες καλλιεργητικές μέθοδοι, που έχουν λίγα χημικά πρόσθετα (μικρές ποσότητες εξωτερικών χημικών πρόσθετων) και των οποίων οι καλλιεργητικές πρακτικές λαμβάνουν υπόψη τα τοπικά φυσικά δεδομένα· καλεί την ΕΕ να υποστηρίξει τα αιτήματα των αναπτυσσόμενων χωρών για προστασία της παραγωγής τροφίμων τους και του πληθυσμού τους από τις δυνητικά καταστροφικές επιπτώσεις των φθηνών εισαγωγών· ζητεί επίσης να πραγματοποιηθούν επενδύσεις στην έρευνα αγροοικολογικών καλλιεργητικών μεθόδων και στην παροχή δημόσιων υπηρεσιών έτσι ώστε να δοθεί η δυνατότητα στις μικρές αγροτικές εκμεταλλεύσεις να ξεκινήσουν τη βιώσιμη βιολογική παραγωγή,
4. τονίζει ότι χρειάζεται μεγαλύτερη συνοχή μεταξύ ΚΓΠ και εμπορικής και αναπτυξιακής πολιτικής, ούτως ώστε να διασφαλιστεί αποτελεσματική αναπτυξιακή συνεργασία· διαπιστώνει επιπλέον, ότι, από την πλευρά της ΕΕ, χρειάζεται καλύτερος συντονισμός με τους μη κρατικούς οργανισμούς, τον FAO, τα Ηνωμένα Έθνη και άλλους διεθνείς φορείς·
5. φρονεί ότι η ΚΓΠ διαδραματίζει σημαντικό ρόλο όσον αφορά την αναπτυξιακή πολιτική και ιδίως στον τομέα της επισιτιστικής ασφάλειας· επισημαίνει ότι η ΚΓΠ μπορεί να συμβάλει στην αντιμετώπιση της αυξημένης παγκόσμιας ζήτησης για τρόφιμα·
6. σημειώνει ότι παράγοντες όπως η φτώχεια, η υγεία, η πολιτική σταθερότητα, οι υποδομές και οι φυσικές καταστροφές επηρεάζουν την επισιτιστική ασφάλεια στις αναπτυσσόμενες χώρες·
7. σημειώνει ότι τα τρόφιμα δεν είναι απλώς εμπορεύματα, αλλά ότι η πρόσβαση σε αυτά αποτελεί θεμελιώδη προϋπόθεση της ύπαρξης του ανθρώπου· καλεί την ΕΕ να χρησιμοποιήσει την εμπορική και την αναπτυξιακή πολιτική της για την προώθηση των βιώσιμων καλλιεργητικών μεθόδων και της επισιτιστικής ασφάλειας στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες και στις αναπτυσσόμενες χώρες σ' ένα πλαίσιο αυξανόμενης ζήτησης και αυξανόμενων τιμών τροφίμων·
8. τονίζει ότι τα τρόφιμα δεν είναι απλώς εμπορεύματα, αλλά ότι η πρόσβαση σε αυτά αποτελεί οικουμενικό ανθρώπινο δικαίωμα· υπογραμμίζει εν προκειμένω ότι η ευθύνη της Ευρώπης όσον αφορά την επίτευξη παγκόσμιας επισιτιστικής ασφάλειας είναι κατά πρώτο λόγο ζήτημα παροχής δυνατοτήτων και υποστήριξης στις αναπτυσσόμενες χώρες για να αυξήσουν και να διαφοροποιήσουν την παραγωγή τους, ούτως ώστε να εγγυάται σε μεγαλύτερο βαθμό επισιτιστική ασφάλεια και να καλύπτει τις ανάγκες στις τοπικές αγορές τους και λιγότερο ζήτημα αύξησης των γεωργικών εξαγωγών της προς τις αναπτυσσόμενες χώρες· καλεί, στο πλαίσιο αυτό, την Επιτροπή να υποβάλλει τις

συμφωνίες της ΕΕ με τρίτες χώρες που αφορούν την οικονομία, το ελεύθερο εμπόριο και τις επενδύσεις σε αξιολόγηση των επιπτώσεων στα ανθρώπινα δικαιώματα (Human Rights Impact Assessment), ούτως ώστε να μην αντιβαίνουν στις αξίες της ΕΕ στον τομέα των εξωτερικών πολιτικών·

9. σημειώνει με ανησυχία ότι η εξάρτηση της ΕΕ από εισαγόμενες ζωοτροφές, και ιδίως τη σόγια, έχει συμβάλει στην αυξανόμενη ζήτηση εδαφών στο εξωτερικό, επιφέροντας αποψίλωση των δασών, εκτοπισμό των κοινοτήτων και εξάπλωση της γενετικά τροποποιημένης σόγιας στη Νότιο Αμερική· καλεί, ως εκ τούτου, την Επιτροπή να αναγάγει τη μείωση της εξάρτησης από εισαγόμενες πρωτεϊνούχες ζωοτροφές, π.χ. μέσω της ανάπτυξης και επέκτασης των βιώσιμων πρωτεϊνούχων καλλιεργειών στην ΕΕ, σε μία από τις κύριες προτεραιότητές της·
10. πιστεύει ότι, στο πλαίσιο της καταπολέμησης της διεθνούς κερδοσκοπίας επί των τιμών των αγροτικών προϊόντων, η νέα ΚΓΠ θα πρέπει να θεσπίζει κατάλληλους μηχανισμούς και κανόνες στις αγορές παραγώγων βασικών αγροτικών αγαθών και να βελτιώνει τη διαφάνεια· πιστεύει επίσης ότι η ΕΕ θα πρέπει να παραδειγματίσει με τη στάση της, θεσπίζοντας μέσα στα όριά της τοπικές αγορές δημοπρασίας αγροτικών προϊόντων και τοπικά συστήματα διανομής, που θα ενισχύσουν τη διαπραγματευτική θέση των μικροπαραγωγών στην αλυσίδα εφοδιασμού·
11. αναγνωρίζει ότι επείγει να διασφαλιστεί η παγκόσμια επισιτιστική ασφάλεια, μέσω της αύξησης των επενδύσεων στη γεωργία στις περιοχές του πλανήτη, στις οποίες επικρατεί επισιτιστική ανασφάλεια· υπογραμμίζει εν προκειμένω ότι η γεωργική ανάπτυξη πρέπει να βασίζεται στο δικαίωμα στη σίτιση και στο δικαίωμα στην παραγωγή τροφίμων και ότι η ΕΕ πρέπει να αναγνωρίσει και να προασπίσει την ανάγκη επίτευξης επισιτιστικής ασφάλειας στις αναπτυσσόμενες χώρες·
12. ζητεί από την Επιτροπή να παράσχει λεπτομερή αξιολόγηση των επιπτώσεων σχετικά με όλες τις εν εξελίξει εμπορικές διαπραγματεύσεις, και ειδικότερα με τη συμφωνία σύνδεσης ΕΕ-Mercosur, η οποία δεν πρέπει να επηρεάσει αρνητικά τις αναπτυσσόμενες χώρες και να παρεμποδίσει την αποτελεσματικότητα της ΚΓΠ με χρονικό ορίζοντα το 2020·
13. αναγνωρίζει ότι οι μεταρρυθμίσεις της ΚΓΠ μείωσαν σημαντικά τις επιπτώσεις της γεωργικής παραγωγής της ΕΕ στις αναπτυσσόμενες χώρες με την κατάργηση των επιστροφών στις εξαγωγές· ζητεί από την ΕΕ να αναγνωρίσει τη σημασία της στήριξης στους γεωργικούς τομείς στις αναπτυσσόμενες χώρες εξασφαλίζοντας συγκεκριμένα ότι θα δοθεί προτεραιότητα στη γεωργία στις χώρες αυτές καθώς και στο πλαίσιο του προϋπολογισμού της ΕΕ για την υπερπόντια αναπτυξιακή βοήθεια·
14. καλεί την Ευρωπαϊκή Ένωση να εξασφαλίσει τη συνοχή μεταξύ της ΚΓΠ και των αναπτυξιακών και εμπορικών πολιτικών της, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες και ανησυχίες των γεωργών στα κράτη μέλη της ΕΕ και των αναπτυσσόμενων χωρών, τηρώντας ταυτόχρονα την αρχή της συνοχής της αναπτυξιακής πολιτικής·

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία της έγκρισης	13.4.2011
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 22 -: 0 0: 4
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Thijs Berman, Corina Crețu, Véronique De Keyser, Nirj Deva, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Catherine Grèze, András Gyürk, Filip Kaczmarek, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Maurice Ponga, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Alf Svensson, Ελένη Θεοχάρους, Ivo Vajgl, Anna Záborská, Iva Zanicchi, Gabriele Zimmer
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Cristian Dan Preda, Judith Sargentini, Bart Staes, Patrizia Toia
Αναπληρωτές (άρθρο 187, παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	James Nicholson, Edward Scicluna, Catherine Trautmann